

Kajaanin kaupunki

Voimaannu työssä

**Korvaavan työn toimintamalli
Kajaanin kaupungilla**

Voimaannu työssä

- Vaihtoehto sairauslomalle

Kajaanin kaupunki haluaa tukea henkilöstön työhyvinvointia, osaamisen vahvistamista ja uudistamista tarjoamalla mahdollisuuden voimaantua työssä perinteisen sairausloman sijaan.

Korvaavalla työllä tarkoitetaan sitä, että kun työntekijä on estynyt sairauden, raskauden tai tapaturman vuoksi tekemästä vakiintunutta tai työsopimuksen mukaisia tavallisia töitään, henkilö kykenee terveyttään vaarantamatta tai sitä edistäen tekemään väliaikaisesti omaa työtä muokattuna tai jotakin muuta työtä omalle työnantajalleen tai kehittämään omaa osaamistaan tai työskentelytapojaan sairausloman sijasta.

Korvaavaa työtä käytetään eri tilanteissa kuin Kelan osasairauspäivärahaa tai kelan tukemaa työkokeilua (45 pv) tai Kevan ammatillista kuntoutusta. Periaatteena, että mitä vähemmän ja mitä lyhemmän aikaa sairaus heikentää työkykyä, sitä parempi vaihtoehto korvaava työ on.

Korvaavaa työtä tekevälle taataan mahdollisuus säilyä täysipainoisena työyhteisön jäsenenä ja pysyä ajan tasalla työyhteisön tilanteesta ja kehityksestä. Korvaava työ on mahdollisuus vahvistaa omaa osaamista tai siirtää osaamista toisiin työyksiköihin. Henkilö säilyttää normaalin palkkansa ja työsuhde-etunsa korvaavan työn aikana. Näin ollen sairauspoissaolopäivät eivät myöskään kulu korvaavan työn aikana.

Näin etenet voimaantumisen polulla

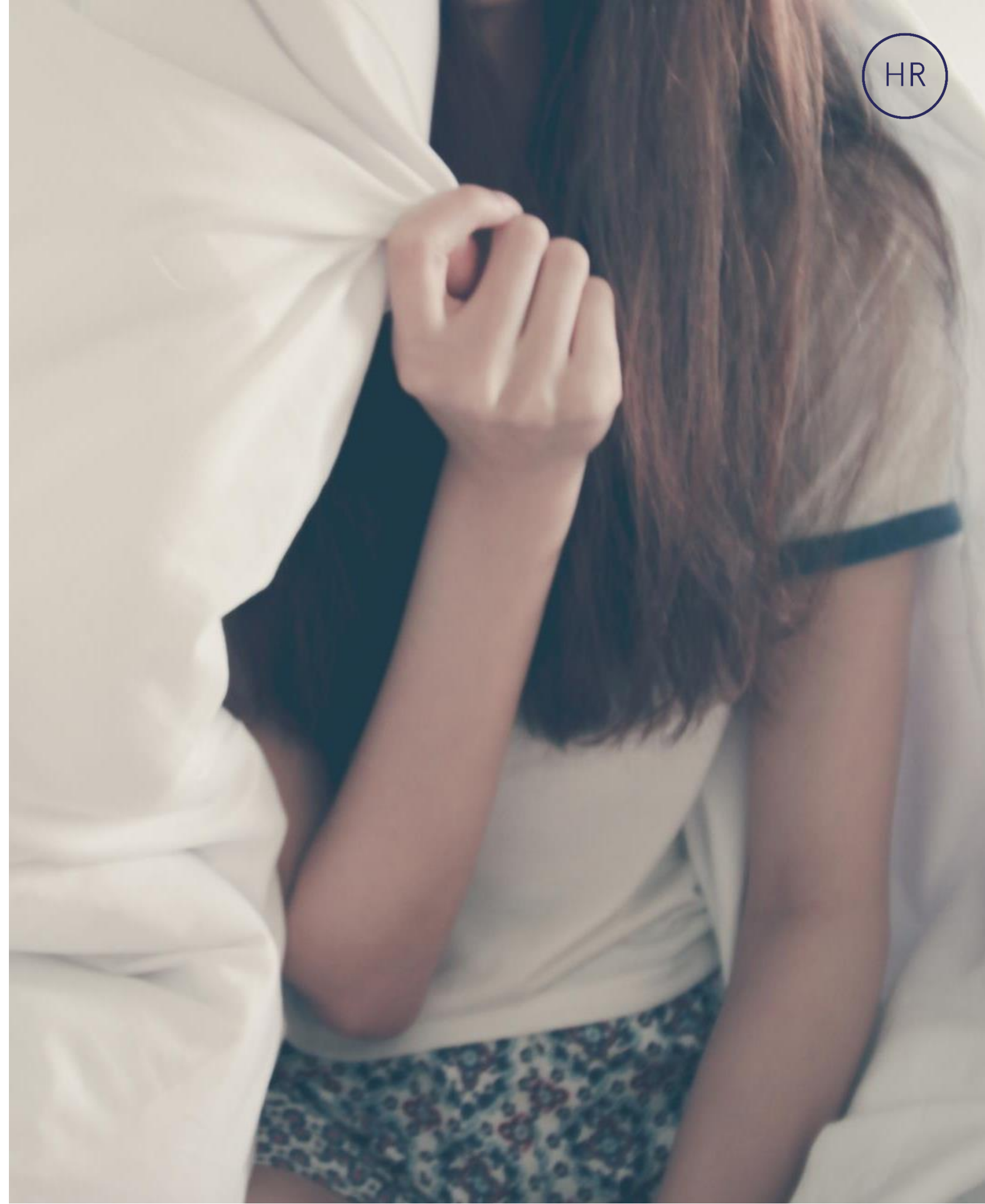
Jos et voi tehdä työtäsi sairauden, tapaturman tai raskauden vuoksi

Sairauspoissaolon sijaan voit tehdä omaa työtäsi muokattuna, muuta työtä Kajaanin kaupungilla tai kehittää omaa osaamistasi. Korvaava työ on vapaaehtoista ja sen tarkoituksena on edistää terveyttä ja tukea toipumista juuri sinun sen hetkisten voimavarojesi mukaan.

Yksilön omasta halusta lähtevä sopivan aktiivinen ja mielekäs tekeminen, työ tai opiskelu, tukee työ- ja toimintakykyä, lisää motivaatiota työhön ja mahdollistaa työssä kehittymisen.

Et voi tehdä korvaavaa työtä, jos;

- Sairauden tai vamman hoito vaatii sairaalaolosuhteita tai fyysinen/psykykinen rasitus on ehdottomasti kielletty
- Sairaus, mikä estää minkä tahansa työn tekemisen
- Sairauden tai vamman lääkitys vaatii poissaolon
- Työn tekeminen vaarantaa oman, työkavereiden tai asiakkaiden turvallisuuden
- Tarttuva tauti (ei saa tulla työpaikalla)- Tällöin saat kuitenkin tehdä etätyötä tai opiskella itsenäisesti.

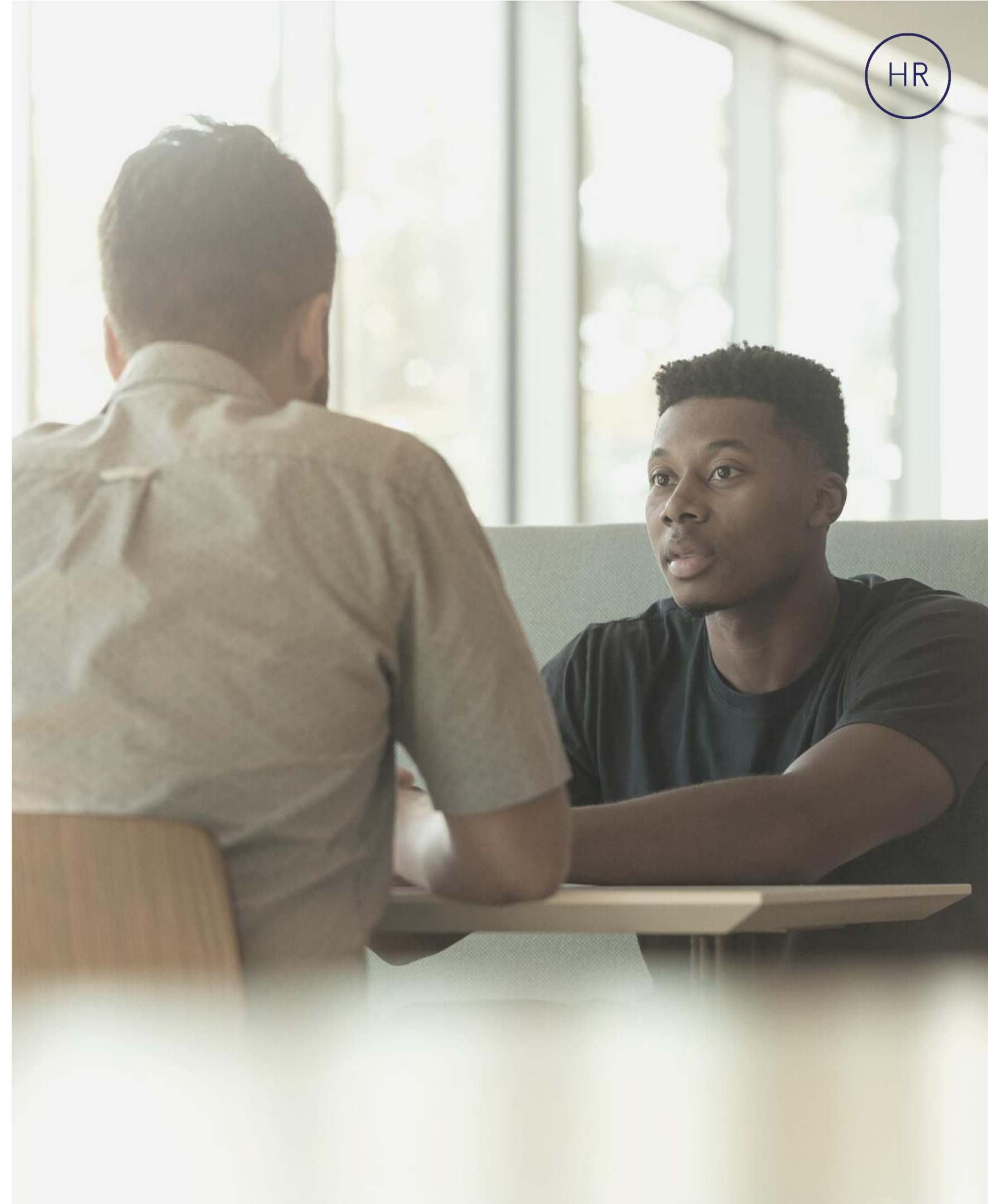

Keskustele esihenkilösi kanssa sinulle sopivista korvaavan työn vaihtoehtoista

Keskustele esihenkilösi kanssa sinua ja työnantajaa hyödyntävistä ja kiinnostavista työtehtävistä tai opinnoista (kts. Dia 7). Arvioikaa sinulle ja työkyvyillesi sopivia korvaavan työn vaihtoehtoja ja soveltuvia toteutustapoja.

- **Mitä osaamista tarvitset?**
- **Mikä saa sinut innostumaan?**
- **Minkälaista tukea tarvitset?**
- **Mikä vahvistaisi työkykyäsi?**

Kirjatkaa keskustelu korvaavan työn keskustelu -lomakkeeseen.

Tarvittaessa pyydä näkemystä työterveyshuollosta työkyvyn rajoitteistasi

Jos tarvitset työterveyslääkärin tai työterveyshoitajan näkökulmaa työkyvystäsi ja sen rajoitteista, niin ota yhteyttä työterveyshoitajaasi.

Työterveyshoitaja keskustelee tarvittaessa muiden työterveyshuollon ammattilaisten kanssa. Lääkäriltä saat todistuksen soveltuvuudestasi korvaavaan työhön tai arvion sairausloman tarpeesta.

Esitä lääkäriltä saamasi todistus esihenkilöllesi.

Aloita korvaava työ

Korvaavaa työtä muokataan henkilön työkyvyn, osaamisen ja koulutuksen mukaan. Kyseeseen voi tulla myös työ, joka ei välttämättä vastaa täysin osaamista tai koulutusta, mutta joka tukee kuntoutumista ja paluuta omiin työtehtäviin. Työn luonteen salliessa korvaavassa työssä voidaan hyödyntää hybridityöskentelyä. Korvaavana työnä voidaan myös kehittää omaa osaamista esim. ammattipätevyysien suorittamista, räätälöityjä koulutusmoduuleita, perehtymällä esim. työohjeisiin/toimintamalleihin, tehden kesken jääneitä opintoja tai muuta itsenäistä opiskelua.

Henkilöstöpalvelut tukevat henkilön opintoja ja työn kehittämisen keinoja.

HR tukee sinua koko prosessin ajan auttamalla etsimään korvaavaa työtä ja auttamalla sinua opinnoissasi.

Seuraa ja arvioi korvaavan työn ja työkykysi edistymistä

Korvaavan työn aikana on tärkeää, että seuraat omaa työkykyäsi ja terveydentilaasi. Mikäli huomaat, että työkykysi heikentyy, kerro siitä heti esihenkilöllesi ja tehkää tarvittaessa muutoksia korvaavan työn tehtäviin tai opintoihin. Myös esihenkilösi seuraa aktiivisesti työkykyäsi ja työssä selviytymistäsi. Tarvittaessa voitte konsultoida työterveyshuoltoa ja HR:ää tilanteestasi.

Palaa omaan työhön tai korvaavan työn aikaisempiin vaiheisiin

Kun työkykysi puitteissa pystyt palaamaan omaan työhösi, korvaava työ päättyy.

Mikäli et koe voimaantuvasi ja toipuvasi korvaavassa työssä, voit arvioida esihenkilösi kanssa uudelleen tämän mallin aikaisempia kohtia ja löytää sinulle sopiva ratkaisu.

Joskus sairausloma voi olla työkykysi kohentumisen kannalta paras vaihtoehto.

Ei lu

Voimaannu työssä mallin perusteet

- ✓ **Vaihtoehtona lyhyelle sairauslomalle (1pvä-2kk)**
- ✓ **Vapaaehtoinen työntekijälle**
- ✓ **Edistää toipumista ja työkykyä**
- ✓ **Voi olla oman työn tekemistä muokattuna, kehittämistä, toisen työn tekemistä ja kehittämistä sekä osaamisen kehittämistä**
- ✓ **On työntekijälle taloudellisesti turvallista**
- ✓ **Esihenkilö, henkilöstöpalvelut ja työterveyshuolto tukevat tarvittaessa**
- ✓ **Lisää hyvin vointia - Voimaannu työssä!**

Tarinoita korvaavasta työstä

Saara, yhdistelmätyöntekijä

tekee fyysisesti kuormittavaa työtä. Hän ei pysty tekemään terveytensä puolesta tällä hetkellä nykyistä työtä. Hänellä on tapaturmaisesti sattunut jalkavamma, joka estää liikkumisen ja se täytyy leikata. Leikkaukseen on 1 kk aikaa. Lääkärin kanssa on puhuttu, että leikkauksen jälkeen menee 1-2 kk ennen kuin Saara voi palata takaisin omaan työhönsä. Saara haluaisi ennen leikkausta sairausloman sijasta opiskella keskenjääneitä opintoja, jotka hyödyttävät työtä. Saara sopii esimiehensä kanssa korvaavasta työstä opiskelujen tekemisestä.

Liisa, toimistotyöntekijä

on ollut sairauslomalla jo pitempään uupumisen ja ahdistuksen vuoksi. Sairauslomalta palaaminen takaisin työhön korvaavan työn kautta rakennetaan siten, että hän alkuun kokeilee äänikirjojen kuuntelua kotona ja kun huomaa pystyvänsä keskittymään ja vointi kohenee, hän tekee perehdytysohjelman uudelleen.

Martti, kiinteistönhoitaja

sairastuu flunssaoireisiin, jotka viittaavat Koronaan. Martin vointi on niin hyvä, että hän mielellään tekisi jotain työtä. Työpaikalla hän ei kuitenkaan voi nyt tulla. Korona-testitulosten selvittelyjen ajaksi Martti sopii esimiehensä kanssa, että Martti jää etätöihin tekemään työyksikön työohjeiden päivitystä. Kun testitulos varmistuu negatiiviseksi ja vointi kohenee, Martti palaa takaisin omaan työhönsä ja korvaava työ päättyy.

Janne, kuljettaja

kuormittuu työssään niin, ettei pysty tekemään fyysisesti raskasta työtä. Janne keskustelee työkyvystään esimiehen kanssa ja he miettivät korvaavaa työtä toisessa työyksikössä. Varmistaakseen Jannen työkyvyn Janne käy työterveyslääkärin vastaanotolle ja siellä arvioidaan että Jannen tämän hetkisellem työkyvylle sopii hyvin asiakaspalvelutyö (työtehtävä löydetty Työpankista). Janne sopii esimiehensä kanssa siirtymisestä 1 kk ajaksi toiseen työyksikköön asiakaspalvelutyöhön ja hänen työkykyään seurataan koko korvaavan työn ajan.

Kalle, asiantuntija

on työterveyshuollon vastaanottokäynnillä todettu olevan lievää masennusta ja vakavia työuupumuksen oireita. Lääkäri toteaa sairausloman tarpeellisuuden (1kk), he yhdessä miettivät myös korvaavan työn mahdollisuutta. Kalle kokee, että hänen jaksamistaan ja työkykyä heikentää eniten pitkät työmatkat (1h/suunta) ja hankala asiakaspalvelutyö. Kalle haluaisi sairausloman sijasta tehdä etätyötä kotoa käsin 3 päivää/viikossa ja jättää asiakaspalvelutyön hetkeksi pois työnkuvasta. Kalle keskustele asiasta esimiehen kanssa ja he sopivat, että hän tekee etätyötä 2 päivää/viikossa ja hän ei tee asiakaspalvelutyötä kuukauteen. 1 kk kuluttua tilanne arvioidaan uudelleen.